

Изази Суботом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ за годину
ф. 6, за по године ф. 3,
за четврт године ф. 1 и
50 новчића.
За АУСТРО-УГАРСКУ
за годину ф. 6, за по год.
ф. 3, за четврт године ф.
1 и 50 новчића.
За СРБИЈУ за годину
ф. 7 за друге земље ф. 8.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕЋЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се у
плаћеним писмима неко-
средно администрацији «Гл.
Црногорца» на Цетиње, а
може се и картом упут-
ницом на пошту у Котор.
Доноси шилу се уредиш-
тву. Рукописи се невраћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ.

Из књажевог главног стана.
(Службено).

22. о. м. ударило је једно одје-
љење црногорске војске на Колашин
и продрило до Строжера, шест сати пре-
ко Таре. Узели су и оборили пет кула
Турски. Изгинуле су све посаде и
много домаћих Турака; узето доста
оружја, преко 2000 оваца, коња и
волова. Црногораца пало је 47 мртвих
и рањених.

Књаз пославши једно одјељење
војске корпусу Војводе Букотића на
Крстац улогорио се између те и јужне
војске његове према Никшићу. 24. о.
м. дао је бомбардовати фортиту Озри-
ниће, прву и најјачу пред Никшићем
од стране Њелопавлића, послје 10
минута узели су Црногорци фортиту.
Топови су добро гађали и силно дјеи-
ствовали. Неколико метака бачено је
на сами Никшић. Турци попалили су
исту ноћ сами, мање куле и све куће
своје око града и побјгли у Никшић.

24. о. м. удари сва војска турска
од Спужа ће се била прикупила из
Подгорице на Мартиниће, ће је Црно-
горска вјска дан пријед дошла. Бој
је био врло жесток и трајао од зоре
до подне. Турски официри у три
пута су повраћали силом своју војску
која је почела уступати. Најпосље
Црногорци учине јуриш и Турци нагну
бјежати у највећем нареду. Црногорци
су их гонили до близу града. Турака
је погинуло преко хиљаду. Погинуло
је више официра. Црногорци су заузели
много сабаља и пушака а од њих је
пало 50 мртвијех и 46 рањених. У
војсци црногорској велико одушевље-
ње са ове прве битке и нове побједе.

Сулеман-паша ударио је 23. о. м.
са великом војском на позицију црно-
горске војске на Крстац и у Пиву,
које она држи још од времена кад је
демаркациона линија обиљежена, те се
добро утврдила. Бој је био жесток и
трајао цео дан. Турци нијесу могли
продријети ни у Дугу ни у Пиву а
изгубили су преко 3000 војника. Од
Црногораца око 600 мртвијех и ра-
њенијех, а узели су 2070 пушака и
много другог оружја. Црногорци су се

утврдили од Крстаца до Пресеке и
спремиле се за нови судар, који се
сваки час очекује.

Цетиње, 28. Маја.

Крвава борба, што се данас на
истоку Јевропе води између подумје-
сеца, симбола мрака, и између крста,
спасоносног знака слободе и човечно-
сти; бој што се данас бије на додир-
ним тачкама Азије и Јевропе између
варваризма прве и цивилизације дру-
ге, — отпочео је и вид нас, и то, би
рекао, тим већом жестином, чим више
се за њега спремамо и приправљамо.
Нас није изненадио, јер га већ близо
500 година нијесмо ни прекидали, бу-
дући по свом положају бујици ази-
јатског дивљаштва непосредно и на
првом мјесту изложени.

Турчин, као да добро разумје,
да је баш Црна Гора, као петого-
дишњи вршилац и мисионар задатка
јевропејске културе напрема његову
бруталном дивљаштву, највише томе
и допринесла, или ти идеју изгнанства
тиранске владавине из питомог истока
Јевропе и одржала у животу, те као
да је увјерен, да је управ Црна Гора
ту узвишену идеју довела до данаш-
њег, остварења недалеког развитка; тај
Турчин напрегао је и последњу своју
снагу, да се, ако ништа, прије смрти
освети толикоме виновнику, своме
заклетоме диј-душманину, Црној
Гори.

Што се првога тиче, црпма по-
дигнућа турске убоје снаге, ту је
она успјела, хвала потпори учмале и
морално развратне западно-јевропске
пасмине, онако, како смо ми пред-
стављали, али како други нијесу оче-
кивали. У погледу друге ствари најме
тога, јели се и хоћели се Турска прије
издахнућа осветити главном своме
виновнику, Црној Гори, то нам пока-
зује за прошлост ратна историја ове.
која и није ништа него низ лаворовијех
листова, исписанијех златнијем словима,
а за будућу може нам јемчити та
златна прошлост Црногорца и њего-
во одушевљење, које је у овом, с
Турском извјесно последњем рату
постигло кулминацију, вршак свој.

До душе, Турци развикаше на
све стране бијелога свијета, да су у
свијем најновјем бојевима са Црном
Гором одржали најсјајније побједе.
Нечудимо се Турцима, којима је дан-
нас лакх и извртање чињеница једино
уточиниште и једини сајузник, јер само
тако могу да забаву и замђијају
очи престрављеног и упрепашћеног
Мухамедизма пред очигледном му
погибијом, и да тако за вријеме од-
клоне катастрофу грађанског рата,
кога је пожар свагда, као свијећа у-
мирућем, свијетлио при пропасти
преживјелијех система те растрворени-
јех и растрворенијех друштвенијех ор-
ганизма. Нечудимо се дакле Турцима,
што су неки дан широм отоманске
царевине славили одузеће Ардахана
из освојитељскијех рускијех руку, у
ономе часу, кад Руси опкољују и
хоће да заузму и сам Ерзерум,
срце Арменије и Месопотамије;
но чудимо се нашијем пријатељима,
што услед тијех турскијех лажи оба-
суше одасвуда питањима. Но незна-
јером, браћа се брину за судбину
нашу и воле успјех него ништа; а
то ће бити и била главна побуда,
њиховијем искренијем питањима, а
биће највише и то да с нашијем про-
тивјештајима избију очи досаднијем
и безобразнијем турскијем лажовима.

»Конац дјело крајна, вели мудра
пословица, а какав је крај турском
дјелу код Маљата и на Крстацу? —
Турска војска засмодала се на копри-
виним лавор-вијеницима своје раструб-
љене побједе, те већ осам дана љуби
на њима пред Крстацем и Маљатом,
и напада јој на ум, да разбијена (како
Турци причају) противника прогони и
да се толико развиканом победом о-
користи и исцрпи ју тијем, што би
била имала, да (кад је већ на турску)
недају времена, да им се разбијен и
побјеђен противник наново сабере и
прикупи,

Да су наши ратни извјештаји
поуздани и истинити, довољан је тај
факт, да Турци нијесу кроз Дужки
клинац ни крочили, а од стране Спужа,
да нијесу ни педља од нашијех
позиција узели.

Ми тврдимо, да су тешке ране,

које су Турцима на обје стране зада-
дене, и да се више никада неће из-
лијечити, одкуда ли за осам дана, који
су им једва дотјецали, да нокопају
толике хиљаде мртвијех и да експе-
дују кући још више хиљада рањенијех.
Сулејман и Сајиб-паша, признајемо,
постигли су много, а то је, што им
војска није до ноге потучена или за-
робљена (у томе им састоји сва по-
бједа, и ми им је признајемо) хвала
жестини и бојној жељи Црногораца с
једне, а прећераној педантерцији у вр-
шењу вој. наредба с друге стране.

Да овога двога небијаше, припо-
вједао би се до деветог кољена о
турској погибији; но уздајући се у
помоћ Бога, вјештину нашијех војско-
вођа и ријетко одушевљење и храб-
рост нашијех соколова, — неће Тур-
ци томе ни камене утећи.

У овим бојевима, истина, знатни
су наши губитци (биће око 200
само мртвијех) напрема лањскијем
губитцима, но кад се у обзир узме,
да се је на најодсуднијем мјестима
борио 1 Црногорац са 6 Турака, те
кад се на око узму страшни губитци
непријатеља (биће мртвијех и рањени-
јех од 6 до 7 хиљада најмање), —
онда наши губитци изгледају мање.

И ето на то нам се своде рас-
трубљене јадне турске побједе, од
којих, да Бог сачува! —

Ратне вијести.

I.

Са црногорско-турског бојишта.

Предидући ратни булетини са нашег
бојишта, дају нашем читаоцу кратка пре-
гледа његове ситуације. Као што се оче-
кивало, Турци су у исто доба ударили са
више страна. Из Херцеговине удари Сулеј-
ман-паша у понеђељак 23. ов. са 30.000
војске пут Крстаца и пут Пиве на Горан-
ско. Наша га је војска јуначки дочекала
и управ пројски се била. Официр и
војник натјецали су се у нечувену јунаш-
тву, те зато и поје нашој војсци за руком,
да душманина не само задржи од напре-
довања, него да му и штете нанесе, какве

ПОДЛИСТАК.

„Аман, аман Карадаг“.

(Сличица из најновијег боја).

„Божја вјера Господару! —
Ил' још кога ухватити
Или погинути!“

Лука Филипов Пипер.

Познати наш лањски јунак са Вучи-
јет Дола, Лука Филипов Пипер, који у тој
славној битки ухвати жива Осман-пашу, и
овога нам се пута исказао. И ако се његово
најновије јунаштво по успјеху неможе натје-
цати са лањскијем, то се о њему неће ни-
шта мање причати него о заробљењу
Осман-паше, ради онога, чим је Лука
своје најновије, и ако скромније дјело
знао украсити и увеличати.

Кадно Свијетли Господар 13. Априла
надари свога сокола, Луку са 100 злат-
нијех дуката, рече му: „Ево Луко, хвала
ти за јунаштво. Сретни ти били и умно-
жили ти се, само ако ми још кога пашу
доведеш!“ — „Хвала Свијетли Господару, и
— божја Ти је вјера: Или погинути или

ћу Ти некога довести, ма — и небо
паша! рећи ће Лука. — „Не не, Лука,
гледај, да ми пашу ухватиш и да ми не-
погинеш, — јер радо бих те још даривао“
— примјети Свијетли Господар. — „Мене
си доста, у здравље Твоје, даривао; а
посље мене ено ђеце, те нека раде, да их
дариваш“ — одговори смирено Лука; и
пољубивши руку своме љубезном Госпо-
дару удали се, кличући: живо Госпо-
дару! — Лука рекао и непокреао, непо-
креао и учинио

У понеђељак 23. овога, кадно Пипери
нехтијући даље Турке узмицањем зама-
мљивати, жедни боја, окренуше се као муње
и очуче Турке низ Гареву, бијаше, ра-
зумије се, и наш Лука међу првима. Ње-
говијех 50 јуначкијех година, незадржа-
вају га јоште иза пиперске момчадије. С
овом заједно бијаше ону тренутку посред
Турака, и већ му један стикује шијом у
снажнијем рукама: „Предај се Турчине!“ —
заори Лука. — „Аман, аман Карадаг!“
заваци престрављено дијете Мухамедово. . . .
И већ сними пушку, пусет те предаје Лу-
ци, како већ робу доликује. „Аман ти је
Турчине“ рече Лука, и — већ се је оки-
тио са оружјем турскога низама. Напријед
Турчине!“ рече Лука, показавши му пут
к стану главног војсковође. — „Бујрум,
бујрум Карадаг!“ и узе ступати пред Лу-

ком, који ти прет у уво те ће из свега
грла! онако идући:

„Све у славу Бога великога
А у здравље Књаза честитог! —
Благо мени данас и довјека
Кад сам Њему ријеч испунио!“

Лука иде, пјева и необзире се на
кишу зрна од пушака, што око њега си-
пље. . . . Иде, иде пјевајући, али . . . најед-
анпут . . . загрија му нешто бедру, те Лука
и нехотице сједе; ранила га турска остра-
гуша. . . . Турчин стаде, окрену се, види,
шта је, те издрели очи к Луци, који др-
жи већ наперен шестопер. . . . „Аман
аман Карадаг!“ — „Носи Турчине, ил си
погинуо!“ — „Бујрум, бујрум Карадаг!“
и веће је рањен Лука на плећима
снажнога Турчина, са упртим револвером
преко рамена испред носа Турету. А Лука,
ако и рањен, никад сретнији у вијеку,
кличе и поњева:

Све у Славу Бога великога
А у здравље књаза Николаја! —
Благо мени данас и довјека
Кад сам Књазу ријеч испунио!
Кад сам роба жива ухватио!
Роб ме Књазу рањенога носи!“

Иде Туре без починка, а на њему Лука
рањен кличе, и ето их веће примичу се
главном стану Господина Божа. . . .

Главномкомандујући и његова пратња
гледају, шта ли је, ко ли је. Сви држе:
Црногорац свукао мртва Турчина и обу-
као му одијело, те носи нашега рањени-
ка. . . . Сви поздрављају Луку: „Здрава ти
рана Луко, евала соколе!“
А Лука ће: „Врзи ме Турчине! Ево
роба војвода!“ — А Турчин ће: „Бујрум,
бујрум Карадаг!“ — Све се у тај час
запањи. . . . Гледају, виде: Турчин јак,
здрав, носи рањена Црногорца; гледају
неколико и невјерују очима. А кад им
Лука разложи, све се зацену да попуца
од љутога смија: „Здрав Турчин носи
рањена Црногорца у Црну Гору! — Хва-
ла Богу, то још није било“ — вичу ди-
већи се Црногорци; — а Лука непрестано
пошпијева:

„Благо мени данас и довјека
Кад сам Књазу ријеч испунио
Кад ме Туре рањенога носи!“

Браћа и љекари разгледаше рану Луци
и рекоше, да није опасна, те му је опра-
ше и завише, те Лука мисли, за десетак
дана опет — за пашама у поћеру.
Да Бог да, и сретна ти рана соколе Луко!
Његов заробљеник Муо вијерно га двори
и над њиме бдије, јер му је даровао
„Аман, аман, Карадаг.“

Д.

и још није претрпио у лањскијем бојевима. Војска непријатеља рамљућа од таквијех рана ето 8 дана остаде прикована, ће је први дан била.

У Боју са Турчином, заробљене пушке најбоље су мјерило за његов губитак, јер Турчину је строго правило небацати своје пушке и дизати је од погинувшега. То правило дијели највеће награде, односно казне Турском војнику.

И кад се уважи, што је заплићено 2070 турскијех острагуша и да је велики број идрујех од Турака дигнут, онда је мало, ако се рече, да је број турскијех мртвијех 3000. Узмимо на једнога мртвога само два рањена, онда је овијех, више од 6000, скупа са мртвима 9000, дакле готово трећина турске снаге.

У нећељу имало је сјеверо-источно одјелење црногорске војске под управом команд. Пера Пејовића љута али и нај-успјешнијег окршаја у Шаранцима. Наша војска узела је тамо офензиву, те преко 6 сати продрла је преко ријеке Таре и допрла до Стожера. Све турске куле и утврђења на том земљишту узета су и разорене, те су Турци, особито посаде, страшно изгинули. Овђе су се Васојевићи врло изказали.

24. бомбардована је под личном управом Свијетлога Књаза најјача турска кула код Никшића, Озринић, те је већ трећим метком проваљена и запаљена, тако да је посада у дивљем бјегству тражила спаса у Никшић. Један је рањеник заробљен. На сам Никшић бачено је само неколико метака, што је Турке толико упрестило, да су навече у првом сутопу попалили све околне куле и удаљеније куће око Никшића, у који су се склонили, очекујући бомбардовање.

У погледу боја на Мартинићима од 24. ов. попуњујемо телеграм, саопштени у прошлом броју тијем, да је исти послан још у првом моменту, ће се је број паднувшијех Турака могао прегледати само на најближем земљишту, те се је кашње констатовало, да је број погинувшијех Турака у том боју не 500 него као што се виде из службеног извјештаја, преко 1000 људи.

Осим горњег телеграма, саопштавамо овај извјештај нашег дописника о том боју:

Одјужне војске 26. Маја. У суботу 21. Маја крену из Спужа око 10 табора низама те заузеле Маљат и Височицу. По заузећу овијех положаја, диже се 5 табора пут Расине главице, гђе запале неколико колиба, што их ту бијаше лани наша војска поградила, у намјери, да тијем измаме и промотре нашу војску, улогорену око Плана, но неуспјевши у намери, поврати се натраг у Спуж. Ова мјеста нијесу била од наше војске ни посједнута, јер су изложена и под домаћајем турскијех топова са Спужа; једино бијаху ту предстраже, које су се назад повукле.

23. Маја, испред саме зоре спусте се Турци са Маљата и Височице, дочим из Спужа крену око 6 табора, који уљегоше у Кукошевину, главицу испод новог села Мартинића, лежећу сјеверо-источно од Височице и Маљата, запаљивши поврх Кукошевине двије три појате. Из Кукошевине крену на Прентину-Главицу, ће је отприје бивао црногорски пазар, мјесто више Кукошевине. Ту се сукоби са батаљонима Јовице Маркова и Мирка Вујова. У том пристранише Мартинићи уз Гаревих, вебили како за собом измамили Турке, што им и пође за руком. Но Мартинићи нестрпљиви и боја жедни, нехћедоме да Турке још мало даље уз Гаревих извукну, но ударе, с њима се помијешају и јуначки побјегу. У то стиже им у помоћ и Пиперски батаљон, који, изметнувши пушке само једном, потегну ножеве и учине јуриш посред турака, поћерају их низ Гаревих, док их сијекући недоћераше до Прентине-Главице.

Опазивши главно-командујући г. Б. Петровић са Плана, да је Турчин на-кан обрнути пут Мартинића, пође са два батаљона овима у помоћ. Но прво, него ово одјелење тамо присједне, бијаху наши већ Турке сломили. Турака мртвијех на-бројено је на првом мјесту судара више од 500, осим мношине мртвијех и рањенијех, који су даље на јуришу панули. Број самијех мртвијех прешао је 1000. Нашијех мртвијех и рањенијех 80.

Да Мартинићи и Пипери бијаху мало стрпљивији, те да Турке мало даље измаминише, били би Турци одјечени ниједн неспутеки, што неби погинуо или заробљен био, јер и одјелење главно-командујућега било би у своје вријеме и са врло згодна мјеста ударило.

II.

Са руско-турског бојишта.

Са руско-турског бојишта најновија нам је та вијест, да је лијево крило руско на путу Бајазит-Ерзерум узело утврђени логор турски између Каракилисе и Топракале. И по томе био би сад отворен пут свијем одјелењима руске војске према Ерзеруму, ће се прикупља распрштана турска сила. О Муктар-паши, чувеном јунаку на бјежању, незнаду ни сами ништа казати, као да је изчезао. Биће, да је отишао неће пред ратни суд. Опсада потпуна Ерзерума, може се за који дан очекивати.

О доласку руског цара к јужној армији и о ономе што се с тијем у свезу доводило, нечујемо до овог часа ништа. Сви су изгледи да вањска политичка констелације није најчистија; јер и ако држимо огромнима запријеке при прелазку Дунава, то нејверујемо, да би оне јздине дотле руску војску на лијевом бријегу Дунава задржавале. Међутим, скори дани разбистриће нам и те нејасности.

Преглед новина.

„Пол. Кор.“ има овај допис из Цариграда:

У Азији стоје ствари за Турке да немогу горе; показује се, да је тамо турска убојна снага релативно преслаба и састављена само од урођеника, којима, по свједочанству странаца у Муктар-пашину главном стану, мањка свако устројство и узајамност.

Руси су већ у Олтију, 12 сати од Ерзерума. Русима узети Ардахан бранила је бригада бригадира Фајзи-паше врло хрђаво, и ако имаше 30 круповијех и 60 топова старог кова. Напало га је 30.000 Руса, и опазивши Фајзи-паша толику надмоћ, побјеже у Батум. Руси се незадржаше дуго у Ардахану, него одма ударише пут Ерзерума, сдруживши се са онијем војенијем корпусом, који се, обилашавши Карс, од Бајазита према Ерзеруму поиче. Карс, кланци Ферихан-Погаз и Саганлуг Руси су опколили. Ако Ерзерум није већ у овом часу опсађен, а оно је више него извјесно, да су сви положаји Турака у озбиљној опасности, и кад ови дођу Русима у руке, то су онда ови господари Мале Азије и Месопотамије.

Муктар-паша искао је овлаштење, да Фајзи-пашу стави пред ратни суд. Но пита се, да ли је са стратегијског гледишта безприкорно само његово владање, које за Турке може бити од најгрознијех последица.

Упрошашћење, што га је овђе произвео глас о паду Ардахана, јест неописиво. На Азијској страни држи се све за изгубљено. Једина нада полаже се још у устанак свијех племена у Кавказу и на обали Црнога и Каспскога мора. Овђе се рачуна много на тај случај и чине се сви напори, небили се тај устанак распламти. Необичном хитрином сабрано је овђе и послано у Сухум-Кале 10.000 људи, 36.000 пушака, 3.000 револвера, 5.000 сабаља и мноштво муниције. 5.000 Черкеза од Батума и другијех приморскијех мјеста сдружиће се са овом експедицијом. (Нијесу се сдружили, него су једни и други окренули у помоћ Ерзеруму, коме су Руси загрозили. Пр. Ур.). Но упркос свему томе неможе се очекивати, да ће покрет у Кавказу заузети такве размјере, да би довео Русе у какву непри-

лику. Хладнокрвни људи овђе и сами су одвећ забринути за судбину Черкеске експедиције у Сухум-Калеу, која може доспети у врло погибелни положај, ако је заиће један руски корпус од стране Кавказа.

Турци гаје још једну потајну наду, а то је та, да ће Инглешка на очиглед руског напредовања у Азији ући у рат. Један од турскијех министара рече ипак јуче: „Не треба, да кријемо положаја. Русија је тек у почетку својијех напора, дочим се Турска лаћа веће и последњег средста. Ако нам Јевропа неспријески у помоћ, пропади смо!“

—Исти лист има из Атине овај брзојав од 19. Маја: „Комундура развија данас у комори свој политички програм, који састоји у повишењу стајаће војско, забачењу мисли о устарајању добродјачкијех чета, дјелању зајма и одобрењу ванредног пореза.

—„П. Лојд“, пишу из Берлина: „Чудновато је и у очи ударајуће, да је књаз Бизмарк при својем кратком боравку у Берлину, нашао за нужно, да инглешкоме и аустријском поселанику, које је, како је познато, примао, у форми изјаве нагласи наш интимни одношај с Русијом, и наше жеље за сретан успјех њезина оружја. Државни канцелар изразио је подпуно повјерење у циљеве, које је цар Александар означио правим циљевима рата, те се отуда јасно видило, да међу Берлином и Петроградом нецостоји ни најмањи дах неповјерења, који би се сигурно био појавио, да се показала каква основа, да Русија кани можда својим ратовањем озљедити сферу интереса Аустро-Угарске.“

На знање.

Свима онима, који од нас траже телеграфске извјештаје са нашег бојишта, а најесу се за то нити предбројили нити предплатили, да им се то без предплате неможе ни како чинити, јер немаром за плаћање лањскијех предбројника на телеграфске извјештаје нанешена је државној благијни прилична штета, што се од ње у данашњијем приликама не смеје тражити. Уредништво „Гл. Црногорца“ нерасполаже иначе никаквијем средствима за покриће трошкова око сличнијех делова.

Телеграфске вијести.

Бечки „Кореспонденц-биро“ јавља:

ЦАРИГРАД 26. Маја: Порта је учинила мјере, да спријечи сваки сукоб на Суецком каналу, одредивши, да ће пролазак бити слободан свакоме, осим руској застави.

ЦАРИГРАД 26. Маја: Ради оружања Грчке намјерава Порта, да управу ноту на грчки кабинет.

ПЕТРОГРЕД 27. Маја. Руси заузеше утврђени логор код Каракилисе без боја. Турци се потеглоше на се. Спрема се јуриш на Карс.

Књижевност.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ НА КЊИГУ

„ПРЕД ВАСКРС“.

Бојне пјесме Мите Поповића.

За данашњих крвавих и славних дана народа српског — омиљени пјесник наш Мита Поповић написа ево много дивних, одушевљених пјесама, од којих су двије три и наштампане по разним нашим листовима.

Није наше, приказивати п. т. публици пјесника нам овог драгог — зна му досадашње крвине цвијет-пјесме Србин и Српкиња на све стране ће је срца српског и у срцу жара за красотом и дивотом.

Пјесме Мите Поповића, књига прва му, читају се у слат и поћевају с радошћу у Српству.

Али су ове пјесме убојне, што предскажују васкрс српски, надмашиле оне првенце пјесникове као муња шарну дугу, као огањ тиху пригријевицу...

Ово су искре и варнице, што у срцима људкијем пожар дижу и подстичу јунаке на дјела витешка.

Кад још уз то додамо, да су пјесме ове посвећене јуначком господару Црно Горе, књазу НИКОЛИ I. и свијетли Књаз посвету примио — видећи п. т. читалачка публика већ напријед, куд смјерају и какве су ове бојне пјесме М. Поповића.

У писму о том на пјесника вели јунак-пјесник књаз Никола I.) „примајући радо пјесникову посвету, жели тиме указати за службу ено признање пјеснику и пјесмама, које је родољубна душа родила у овијем највеличанственијем данима живота нашега народа и одати захвалност за осјећања, која према њему његује“ . . .

Бојне пјесме ове ево ми накладом својим издајемо на свијет.

Што се тиче спољашњега облика књизи овој, нежалећи трошка, састарасмо се да буде угледна и свијетла, као и садржај јој, и достојна свијетла, имена, које ће књигу да краси. Књига се штампа на лијепој одабраној хартији узорним словима, и изнијеће до дванајест штампанијех табак.

Уз све то углавном књизи цијену малену, да је може набавити и оскуднији п. т. читалац и читалица: цијена је књизи само 1 ф.

А како се у нас још једнако рамеље с растуривањем готове књиге по народу, док небудемо и ми имали на све стране народа нашег распростраје трговачке радње књијарске — то се и овај мах обраћамо досадашњим пријатељима и пјесниковијем и својијем, вриједијем, родољубијем скулачима претплатника: данам буду својски на руди и скупе, колико ко узможе, на пјесме ове претплатника. Сваком оваком привреднику окоширења књиге ове по народу, са захвалношћу дајемо за труд им уздарја: на сваких 10 књига по једну, а књијарима и растуривачима већег броја још особит радат.

До одзива наше п. т. читалачке публике стоји, и стајаће: да нам се оваква подухећа књијарска олакшају, те пут им се шири и радња се помножи — а књијевницима и пјесницима нашим буде за труд и награде материјалне, као у другијех најпрвенцијех од нас народа, и осим тога отвори се воља им и за даљи рад на књизи српској.

У то име нек пођу дакле бојне пјесме ове милост пјесника нам Мите Поповића по српском свијету, ће год га је, и буде као што им наслов вели: **ВАСКРС !**

Књијара браће М. Поповића, у НОВОМ САДУ.

„Причања Вука Дојчевића“

скупио и сложио

Стјепан Митров Љубиша.

Издаје уредништво „Српске Зоре“.

Изишла је из штампе П. свеска

„ПРИЧАЊА ВУКА ДОЈЧЕВИЋА“

са овим садржајем:

VII. Ако немаш злотвора, мати ти га је родила. VIII. Ријеч из уста, а кам из руке. IX. Каква јећа, таква мећа. X. Женски донос, празни понос. XI. Нешто нешта изјело, пак од нешта нешто остало. XII. Ко се виси он се низи, а ко се низи он се виси. XIII. Бог се брине сиротама.

Свеска стаје 20 новчића, а учитељима школама и ђацима дајемо у пола цијене; но у том се случају ваља непосредно обраћати на уредништво „СРПСКЕ ЗОРЕ“: Скупљачима дајемо 20% рабата.

I. Свеска може се још добити по исту цијену.

Наручбине ваља слати или на потписано уредништво, или пак на књијаре: браће Јовановића у Панчеву; браће М. Поповића у Н. Саду; Велимира Валожића у Биограду; Јеђе Милића у Котору и Лав Хартмана у Загребу.

Уредништво „Српске Зоре“.

Wien, VII. Burggasse 24.

Кореспонденција „Гл. Црногорца“.

Дубровник, г. Ђ. Ал.: Ваша претплата за телегр. вијести стиже тек у суботу у вече. Дакле прво вам немогосмо брзојављати.

Земун, г. Д. С. Ант.: Вама се шаље лист редовито, рекламујте на пошти. Америка, г. Том. Мари.: Вама се шаље лист непрекидно, погрјешка биће неће на пошти.

У државној штампарији.